

ผลกระทบจากพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนในจังหวัดปัตตานี

Effects of Bullying Behaviors among Students in Pattani Provinces

นิศริน เจ๊ะหามะ¹ สโรชา ชูเล่ง¹ นูรีดา เจ๊ะอีซอ¹ สุฮัยณี อาหวัง¹
อับดุลคอลลิก อรรอฮีมีย¹ และ ฉันยากร ตุดเกื้อ²

Suhaine Awang, Nisrin Chehama, Sarocha Chooleng, Nureeda Che-e-so,

Abdulkhaliq Arrahimee, and Tanyakorn Tudkuea

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบจากพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของเด็กนักเรียนในสถานศึกษาพื้นที่เขตเมืองจังหวัดปัตตานี โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกนักเรียนในจังหวัดปัตตานี ที่มีอายุระหว่าง 13-14 ปี ใช้วิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง โดยเลือกนักเรียนที่เคยมีประสบการณ์ถูกกลั่นแกล้งในสถานศึกษาจำนวน 6 คน และครูผู้สอน จำนวน 3 คน รวมผู้ให้ข้อมูลจำนวนทั้งสิ้น 9 คน การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) ด้วยการจำแนกประเด็นและจัดหมวดหมู่ข้อมูล ซึ่งผลการศึกษา พบว่าผลกระทบจากพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียน ประกอบไปด้วย 1) ด้านจิตใจ ที่ส่งผลให้เกิดความรู้สึกด้านลบ รู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจ รู้สึกว่าตนเองด้อยค่ากว่าคนอื่น 2) ด้านสติปัญญา ซึ่งวัดได้จากผลการเรียนที่ต่ำลงอย่างเห็นได้ชัดโดยเป็นผลจากความวิตกกังวล ขาดสมาธิในการเรียน และไม่ยอมไปโรงเรียนเนื่องจากถูกกลั่นแกล้งซ้ำ ๆ 3) ด้านร่างกาย ส่งผลให้ได้รับบาดเจ็บทางด้านร่างกาย เช่น มีรอยฟกช้ำ รวมถึงมีบาดแผลลึกถึงขั้นมีการเลือดตกยางออก และ 4) ด้านสังคม จะส่งผลให้ไม่มีเพื่อนคบและนำไปสู่ความรู้สึกที่ไม่กล้าเข้าสังคม

คำสำคัญ: ผลกระทบ การกลั่นแกล้ง นักเรียน สถานศึกษา

ABSTRACT

Subject research “Studying the effects of the bullying behavior of schoolchildren in educational institutions in urban areas. The objective of this study was to study the effects of the bullying behavior of schoolchildren in educational institutions in urban areas. Pattani Province Use qualitative research methods under the concept of impact and the Stress Hypothesis Model

¹นักศึกษาลัทธิสุตตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

²อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

concept. Using document-based study methods and use the interview form as a tool for collecting data Using qualitative data analysis with content analysis and presenting with the description

The results of the study found that the effects of the bullying behavior of schoolchildren in the urban school areas Pattani Province The details are as follows: (1) psychological effects. Will result in the child being bullied feeling bad Feel low Feel that they are inferior to others. (2) Impact on intelligence When the persecuted is repeatedly bullied, the victim does not want to come to school. Anxious to lose concentration in studying Resulting in significantly lower academic performance. (3) physical effects Will send the victim to be physically injured, including bruises, deep wounds, causing bleeding (4) social impact. Will result in those who have been bullied without friends Until it became a child who did not dare to enter society

Keywords: Effect, Bullying, Student, School

บทนำ

พฤติกรรมกรกลั่นแกล้งกันของนักเรียนจากอดีตถึงปัจจุบันยังคงเป็นประเด็นปัญหาที่ถูกละเลยและมองว่าเป็นเรื่องสนุกสนานผ่านการหยอกล้อกันในกลุ่มนักเรียน ภายใต้ความจริงที่พฤติกรรมกรกลั่นแกล้งซ้ำ ๆ จะนำไปสู่พฤติกรรมกรรังแกกันของนักเรียน ซึ่งเป็นภัยเงียบใกล้ตัวที่ส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผู้ที่ตกเป็นเหยื่อ หากไม่ได้รับการแก้ไขหรือรับมือด้วยวิธีการที่ถูกต้อง (เกษตรชัย และหิม, 2557) จากสถิติพฤติกรรมกรกลั่นแกล้งของนักเรียนติดอันดับ 2 ของโลกรองจากญี่ปุ่น โดยยังพบอีกว่านักเรียนกว่า 6 แสนคน เคยมีประสบการณ์ตกเป็นเหยื่อของการถูกลั่นแกล้ง (มูลนิธิยุวพัฒน์, 2562) ทั้งนี้ พวงชมพู ประเสริฐ (2563) พบว่านักเรียนเพศหญิงถูกลั่นแกล้งมากกว่าเพศชาย โดยช่วงอายุประมาณ 13-15 ปี เป็นช่วงวัยที่มีพฤติกรรมกรกลั่นแกล้งกันมากที่สุด โดยร้อยละ 91.79 เคยมีประสบการณ์ถูกลั่นแกล้ง ด้วยการตบหัว การล้อบุพการี การพูดจาเหยียดหยาม การล้อปมด้อยและนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมกรรังแกบนโลกไซเบอร์ตามมา ซึ่งผลกระทบของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการกลั่นแกล้งจะเกิดภาวะความเครียดส่งผลให้ขาดสมาธิในการเรียน ขาดความมั่นใจ ไม่อยากไปโรงเรียน และเกิดควมวิตกกังวล จนกระทั่งถูกกระทำซ้ำ ๆ อาจนำนักเรียนสู่ภาวะซึมเศร้า และในบางรายเลือกคิดสั้นเป็นทางออกในการจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง (เกษตรชัย และหิม, 2557; ฤทัยชนนี สิทธิชัย, 2560) เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ เกษตรชัย และหิม, (2557) ที่ได้ให้ความเห็นถึงความชุกของพฤติกรรมกรรังแกผู้อื่นของนักเรียนในประเทศไทยพบว่านักเรียนในประเทศไทยมีพฤติกรรมกรรังแกผู้อื่นร้อยละ 42 เยาวชนไทยมุสลิมมีพฤติกรรมก้าวร้าว ร้อยละ 22.3 มีพฤติกรรมรุนแรงร้อยละ 20.7 และผู้ก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้มากกว่าร้อยละ 90 เป็นวัยรุ่นนุ มุสลิมที่มีอายุระหว่าง 18-35 และเมื่อจำแนกตามภูมิภาคไทยปรากฏว่าพบร้อยละ 44 ในภาคเหนือพบร้อยละ 40 ในภาคกลางพบร้อยละ 39 ในภาคตะวันตกพบร้อยละ 35 ในตะวันออกเฉียงเหนือและพบร้อยละ 27 ในภาคใต้ นักเรียนในจังหวัดปัตตานีมีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 นักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลามีพฤติกรรมกรรังแกอยู่ในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78 และมีพฤติกรรมกรรังแกร้อยละ 37.9 ดังนั้นจะเห็นได้ว่าพฤติกรรมกรรังแกกันเป็นปัญหาที่ต้องให้ความสำคัญ ให้ความสนใจและให้ความเอาใจใส่เป็นพิเศษจากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อให้ความช่วยเหลือและแก้ไขให้เป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมและป้องกันไม่ให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่รุนแรงมากขึ้นต่อไป พื้นที่ชายแดนภาคใต้เป็นพื้นที่แห่งการถูกนิยามไว้ถึงสถานการณ์ความไม่สงบที่มีความหลากหลายในมิติต่าง ๆ ซึ่งเชื่อมโยงถึงที่มาสาเหตุของความซับซ้อนละเอียดอ่อน อาจเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมรุนแรงต่าง ๆ ผ่านการรับรู้ของนักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อมจนทำให้เกิดเป็นความเคยชินและมีการแสดงออกทางด้านพฤติกรรมด้านลบต่อผู้อื่นทั้งที่รู้ตัวและไม่รู้ตัว (เกษตรชัย และหิม, 2557)

จากสถานการณ์ข้างต้น ผลกระทบจากพฤติกรรมกรกลั่นแกล้งกันของนักเรียนในสถานศึกษายังคงเป็นประเด็นเดิมที่ยังคงต้องการการศึกษาทั้งในมุขลิกและกว้างอย่างต่อเนื่อง โดยการศึกษาครั้งนี้คณะผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาผลกระทบจากพฤติกรรมกรกลั่นแกล้งกันของนักเรียนในจังหวัดปัตตานี ซึ่งผล การศึกษาครั้งนี้จะเป็นข้อมูล

สำคัญที่สามารถใช้ในการพัฒนาแนวทางสำหรับการจัดการปัญหา และเป็นแนวทางเบื้องต้นในการรับมือกับพฤติกรรมการณ์ก่อกวนแก่นักเรียนอย่างจริง ตรงจุด และมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาผลกระทบจากพฤติกรรมการณ์ก่อกวนแก่นักเรียนในสถานศึกษาพื้นที่เขตเมือง จังหวัดปัตตานี

ขอบเขตในการศึกษา

1. ผู้ให้ข้อมูล การวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนในช่วงชั้นประถมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษาตอนต้นในสถานศึกษาเขตอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี จำนวน 6 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษาเขตอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี จำนวน 3 คน รวมผู้ให้ข้อมูลจำนวนทั้งสิ้น 9 คน ซึ่งใช้วิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจงนักเรียนที่เคยมีประสบการณ์ถูกก่อกวนแก่นักเรียนในสถานศึกษา โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview)

2. ด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ศึกษาด้วยแนวคิดพฤติกรรมการณ์ก่อกวนแก่นักเรียนเพื่อทราบถึงระดับศึกษาพฤติกรรมและผลกระทบจากการก่อกวนแก่นักเรียนโรงเรียนในสถานศึกษาเขตอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

3. ด้านพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้ศึกษานักเรียนในช่วงชั้นประถมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนในสถานศึกษาเขตอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย โรงเรียนในกำกับสถานศึกษาของรัฐ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนา และโรงเรียนขยายโอกาส

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ข้อค้นพบอันโดดเด่นหลังจากทราบสถานการณ์ปัญหาการก่อกวนแก่นักเรียนกันภายในโรงเรียนในพื้นที่เขตเมืองจังหวัดปัตตานี จะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงเรียน กระทรวงการศึกษาธิการ นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาการก่อกวนแก่นักเรียนกันภายในโรงเรียนในพื้นที่เขตเมือง จังหวัดปัตตานี

2. หลังจากทราบถึงพฤติกรรมและผลกระทบจากการก่อกวนแก่นักเรียน ข้อค้นพบนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา นักเรียน ครู อาจารย์ ในการที่จะลดพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดการก่อกวนแก่นักเรียนกันอย่างแท้จริง

3. เมื่อทราบพฤติกรรมและผลกระทบจากการก่อกวนแก่นักเรียนประเด็นนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการเผยแพร่ข้อมูล เพื่อนำไปสู่นโยบายในการจัดรูปแบบการดูแลนักเรียนให้ทั่วถึงเพื่อลดปัญหาการก่อกวนแก่นักเรียนกันภายในโรงเรียนให้เกิดความยั่งยืน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาผลกระทบจากพฤติกรรมการเล่นแก๊งค์ของนักเรียนในสถานศึกษาเขตพื้นที่เมือง จังหวัดปัตตานี โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ โดยถามในประเด็นต่อไปนี้ คือ ชื่อโรงเรียน ชื่อ-นามสกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ ระดับการศึกษา เพศ อายุ ศาสนา เชื้อชาติ น้ำหนัก ส่วนสูง สถานภาพครอบครัว สถานที่พักอาศัยในปัจจุบัน อาชีพผู้ปกครอง เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ จำนวนเพื่อนสนิท อาชีพในฝัน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเชิงลึกของนักเรียนที่ได้ผลกระทบจากพฤติกรรมการเล่นแก๊งค์ในโรงเรียน จำนวน 16 ข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้ (1) ขออนุญาตและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากสาขาวิชาพัฒนาสังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึงผู้บริหารสถานศึกษาเขตพื้นที่เมือง จังหวัดปัตตานี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมแนบกำหนดการนัดหมายที่จะไปสัมภาษณ์ และให้ทางโรงเรียนดำเนินการคัดเลือกนักเรียนที่มีคุณสมบัติตามเป้าหมายของการวิจัยเป็นผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย เพื่อเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัย (2) ผู้วิจัยส่งแบบสัมภาษณ์ให้กับครูผู้สอน และนักเรียนในสถานศึกษาเขตพื้นที่เมือง จังหวัดปัตตานีที่เป็นผู้ให้ข้อมูล จำนวน 9 คน ล่วงหน้า ก่อน 3 วัน ก่อนวันนัดสัมภาษณ์ (3) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview)

การพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูล

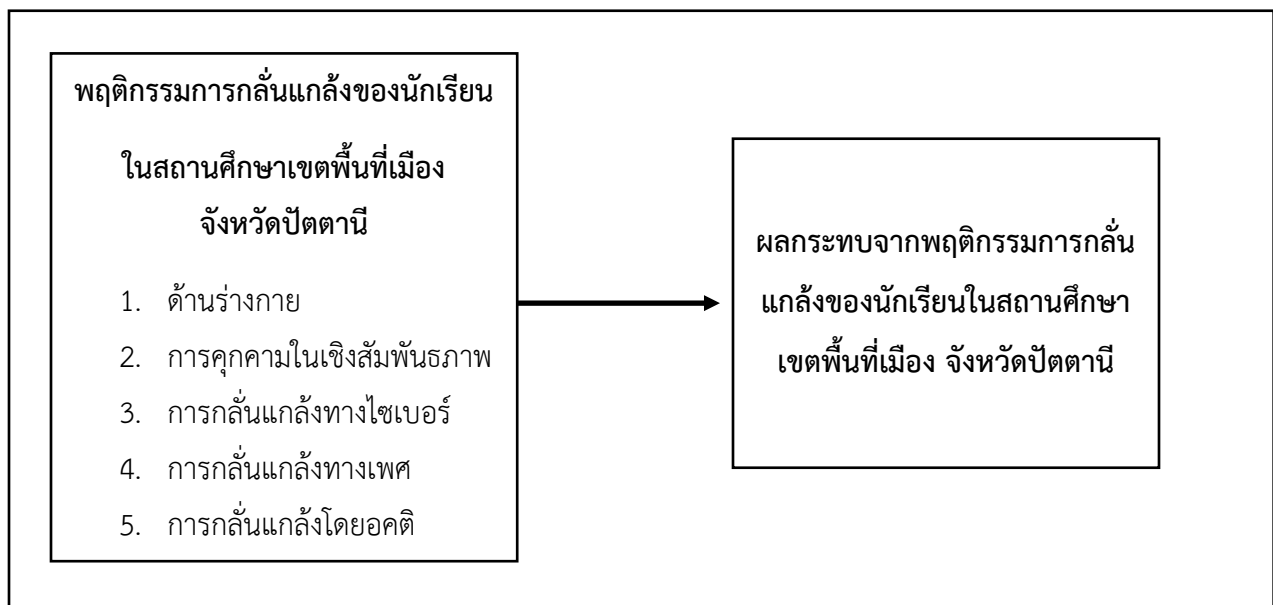
การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้มีการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ให้ข้อมูลการวิจัยโดยมีการสอบถามความสมัครใจในการให้ข้อมูลทุกราย และผู้วิจัยได้ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนการเก็บข้อมูล การขออนุญาตจรรยาบรรณ และบันทึกเสียงขณะสัมภาษณ์ รวมไปถึงระยะเวลาและสถานที่ที่ใช้ขณะสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์มีสิทธิตอบหรือไม่ตอบคำถามของผู้วิจัย และที่สำคัญผู้วิจัยจะไม่มีการเปิดเผยข้อมูลใด ๆ ที่เป็นผลเสียต่อผู้ให้ข้อมูลการวิจัย และผลการวิจัยจะถูกนำเสนอในภาพรวม ข้อมูลทั้งหมดจะถูกนำไปใช้เพื่อประโยชน์ในทางวิชาการเท่านั้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ประกอบไปด้วยขั้นตอนดังนี้ (1) ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์โดยการสัมภาษณ์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับนักเรียนและครูผู้สอนในสถานศึกษาเขตพื้นที่เมือง จังหวัดปัตตานี (2) ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต และบันทึก (3) ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาจากแนวคิดหรือทฤษฎีต่าง ๆ นำแนวคิดและทฤษฎีและข้อมูลต่าง ๆ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามาวิเคราะห์ และเขียนรายงานการศึกษาด้วยการพรรณนาความเชิงเนื้อหา และเรียบเรียงให้งานวิจัยเกิดความสมบูรณ์ตอบคำถามของการศึกษา

กรอบแนวคิดการศึกษา

จากการศึกษารวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและผลกระทบจากการถูกลั่นแกล้ง ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบเป็นกรอบแนวคิดเพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมของการถูกลั่นแกล้งของนักเรียนในสถานศึกษาเขตพื้นที่เมือง จังหวัดปัตตานี ที่ประกอบด้วย ด้านร่างกาย ด้านการคุกคามในเชิงสัมพันธ์ภาพ ด้านการถูกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ ด้านการถูกลั่นแกล้งทางเพศ และด้านการถูกลั่นแกล้งโดยอคติ-และศึกษาผลกระทบจากการถูกลั่นแกล้งของนักเรียนในสถานศึกษาเขตพื้นที่เมือง จังหวัดปัตตานี ตามกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ผลการศึกษา

การศึกษาผลกระทบจากพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนในจังหวัดปัตตานี โดยข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบจากพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนในจังหวัดปัตตานี โดยผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ประเด็น มีดังนี้

1. ด้านจิตใจ นักเรียนที่ถูกกลั่นแกล้งเกิดความรู้สึกเสียใจ รู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจ รู้สึกว่าตนเองด้อยค่ากว่าคนอื่น รู้สึกขาดความมั่นใจ และรู้สึกว่าตนเองถูกทำร้ายจิตใจ รู้สึกเครียด วิตกกังวล และยังส่งผลให้เกิดความรู้สึกไม่ยอมมาโรงเรียน รู้สึกว่าโรงเรียนเป็นพื้นที่ไม่ปลอดภัยเพราะเมื่ออยู่แล้วไม่มีความสุข รู้สึกท้อ และหมดกำลังใจ เมื่อต้องมาเรียน จนอาจกลายเป็นความรู้สึกเก็บกด และนำไปสู่การเกิดภาวะซึมเศร้าขั้นในที่สุด จนนำไปสู่การที่นักเรียนคิดอยากฆ่าตัวตาย (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, สัมภาษณ์วันที่ 30 กันยายน 2563) ให้ข้อมูลว่า“...ไม่ได้ถึงขนาดแค้นคะ แต่ไม่อยากจะพูดคุยด้วย ถ้าไม่มีงานที่ต้องทำด้วยกันก็ไม่อยากไปยุ่งกับเขาคะ...”และ (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 22 กันยายน 2563) ให้ข้อมูลว่า“...ก็มีความรู้สึกไม่ยอมมาเรียน รู้สึกเครียดแล้วก็น้อยใจเพื่อนมาก ๆ ไม่ยอมมาเจอเพื่อน กลัวว่าจะโดนล้ออีก...”และ (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, สัมภาษณ์วันที่ 30 กันยายน 2563) ให้ข้อมูลว่า“...คือก็อยากให้มันหยุด มันเป็นเรื่องไม่ค่อยดีเพราะมันจะทำให้บางคนมีสุขภาพจิตที่ไม่ดี อย่างผมตอนนี้ แบบมีความรู้สึกอยากฆ่าตัวตาย ผมรู้สึกอึดอัดอยู่ในใจ บอกใครก็ได้...”

2. ด้านสติปัญญา ผลกระทบทางด้านสติปัญญาเป็นผลกระทบทางอ้อมของการถูกกลั่นแกล้งซ้ำ ๆ มีผลทำให้ผลการเรียนลดลงอย่างเห็นได้ชัด เนื่องจากนักเรียนขาดเรียน และเกิดความวิตกกังวลจนขาดสมาธิในการเรียน และในบางรายกลายเป็นเด็กสมาธิสั้นซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้โดยตรง (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, สัมภาษณ์วันที่ 30 กันยายน 2563) ให้ข้อมูลว่า“...มีคะ เคยแบบไม่อยากไปแล้วโรงเรียน ไปแล้วก็ไม่มีความสุข เพื่อนก็ไม่คบ มองเราแบบแปลกๆ...”

3. ด้านร่างกาย การกลั่นแกล้งกันของนักเรียนนำไปสู่การได้รับบาดเจ็บทางด้านร่างกาย ได้แก่ รอยขีดข่วน รอยขีด รอยขีด แผลลึกจนทำให้มีการเลือดตกยางออก ในบางกรณีอาจถึงขั้นต้องเข้ารักษาตัวในโรงพยาบาล (อาจารย์ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 14 มกราคม 2563) “...มันเคยมีกรณี ที่แบบเด็กแกล้งกันอยู่ดี ๆ แกล้งไปแกล้งมากกลายเป็นไม่พอใจกัน เด็กที่อารมณ์รุนแรงเลยเอาไม้บรรทัดเหล็กมาเป็นอาวุธทำร้ายเพื่อนจนเพื่อนได้รับบาดเจ็บที่แขนเป็นแผลแตก เพราะโดนเพื่อนเอาไม้บรรทัดมาแทง วันนั้นทั้งเพื่อนทั้งอาจารย์ที่เข้าไปห้ามตอนนั้นก็เจ็บตัวกันเยอะ เพราะเด็กมันอารมณ์ขึ้นอยู่ไง ควบคุมตัวเองไม่ได้ เลยอันธพาลใส่คนอื่นไปทั่ว แต่ตอนนี้เด็กคนนั้นก็โดนย้ายโรงเรียนไปแล้ว เพราะเป็นเด็กมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าวและรุนแรงเกินไป โรงเรียนควบคุมไม่ได้ เอาไม่อยู่แล้วเลยต้องเชิญออก...”และ (อาจารย์ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 30 กันยายน 2563) ให้ข้อมูลว่า“...มี ๆ ก็คือไปหยอกล้อเพื่อนหยอกกันไปหยอกกันมา พอเพื่อนอีกฝ่ายตีเจ็บกว่า ก็เริ่มเพิ่มความรุนแรงขึ้นจนกลายเป็นเรื่องชกต่อยกัน เพราะเริ่มไม่พอใจกันแล้วที่อีกฝ่ายทำตนเจ็บ ต่างฝ่ายต่างจะเอาชนะ จากแค่จะ

แก่งกันเล่นๆ กลายเป็นเรื่องทะเลาะวิวาทเลยที่นี่ ต่างฝ่ายต่างก็ตาฟกตาเขียว ปากแตกกันไปตามเรื่องแหละ ก็คือได้รับผลกระทบกันทั้งคู่ บาดเจ็บทั้งคู่...”

4. ด้านสังคม เป็นการถูกการกลั่นแกล้งมีผลกระทบทางด้านสังคมต่อเหยื่อในมิติของการสร้างสัมพันธภาพในด้านลบ ได้แก่ ผู้ที่ถูกกลั่นแกล้งโดนบีบให้อยู่คนเดียว ไม่มีใครต้องการคบหาหรือพูดคุย จนทำให้กลายเป็นคนที่กลัว ไม่กล้าเข้าสังคม ไม่กล้าคบเพื่อน ไม่กล้าพูดคุยกับใคร และอาจถึงขั้นไม่มีจุดยืนทางสังคม เนื่องจากถูกตัดสินจากข้อมูลที่บิดเบือนโดยผู้ที่กลั่นแกล้ง (อาจารย์ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 30 กันยายน 2563) ให้ข้อมูลว่า “...เด็กกลายเป็นเด็กหลบมุม ไม่กล้าเข้ากลุ่มกับเพื่อน ไม่กล้าเข้าสังคม...” และ (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, สัมภาษณ์วันที่ 30 กันยายน 2563) ให้ข้อมูลว่า “...เวลาทำงานกลุ่ม เพื่อนก็ให้หนูทำคนเดียว ไม่กล้าเข้าใกล้เพราะหนูเป็น bisexual เขาเลยกลัวว่าหนูจะไปชอบเขา พอไปบอกอาจารย์อาจารย์เขาก็ไม่ได้สนใจอะไร กลับมองว่าหนูแปลกประหลาดอีก...”

อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาผลกระทบจากพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนในจังหวัดปัตตานีในมุมมองของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งและครูผู้สอนมีความสอดคล้องในเชิงข้อมูลที่ได้แบ่งผลกระทบออกเป็น 4 ประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ด้านจิตใจ พบว่า ส่งผลให้เหยื่อเกิดความรู้สึกเสียใจ รู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจ รู้สึกด้อยค่า ขาดความมั่นใจ รวมถึงการถูกทำร้ายจิตใจนำไปสู่ความเครียด วิตกกังวล ทำให้ไม่ยอมมาเรียน โดยเกิดมุมมองเกี่ยวกับโรงเรียนว่าเป็นพื้นที่ที่ไม่ปลอดภัยเพราะเมื่ออยู่แล้วไม่มีความสุข รู้สึกท้อ และหมดกำลังใจเมื่อต้องมาเรียน จนอาจกลายเป็นความรู้สึกเก็บกด และนำไปสู่การเกิดภาวะซึมเศร้าขั้นในที่สุด จนนำไปสู่การที่นักเรียนคิดอยากฆ่าตัวตาย สอดคล้องกับพรพรรณ ทองทะนงศักดิ์ (2560) สุภาวดี เจริญวานิช, (2560) มัทธน กัญจนปรกรณ์ (2558) ที่พบว่านักเรียนที่ถูกรังแกที่จะได้รับผลกระทบทางด้านจิตใจอย่างรุนแรง รู้สึกเก็บกด รู้สึกโกรธ หงุดหงิด เครียด และนำไปสู่การคิดและลองฆ่าตัวตาย อีกทั้งผลการศึกษาครั้งนี้ไม่พบว่าเด็กที่โดนกลั่นแกล้งรู้สึกหงุดหงิด หรือรำคาญผู้ที่กลั่นแกล้ง เนื่องจากเมื่อถูกรังแกเหยื่อก็จะเริ่มหลบหน้า หลีกเลี่ยงการพบเจอกับผู้ที่มีพฤติกรรมชอบกลั่นแกล้งนั่นเอง

ทั้งนี้เมื่อเกิดการกลั่นแกล้งขึ้นบ่อยครั้ง หรือโดนกลั่นแกล้งมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ผลกระทบที่เหยื่อได้รับเริ่มสะสมจนสร้างความอึดอัดใจและเลือกเก็บความรู้สึกทุกอย่างไว้ ไม่ปรึกษาเพื่อน พ่อแม่ หรือครูอาจารย์ เนื่องจากผู้ปกครองหรือครู อาจารย์ ไม่ให้ความสนใจหรือมองว่าเป็นปัญหาเล็กน้อย จึงเลือกที่จะแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง อีกทั้งผลของการสะสมปัญหาไว้อย่างยาวนานส่งผลให้เกิดความเครียด วิตกกังวล และนำไปสู่การเกิดสภาวะซึมเศร้า เริ่มมีการคิดสั้น มีความคิดอยากฆ่าตัวตาย อยากรบปัญหา ไม่อยากเผชิญหน้ากับปัญหา และมี

แนวโน้มสูงที่เหยื่อจากการกลั่นแกล้งซ้ำ ๆ ในระยะเวลาที่ยาวนานในวัยเด็กอาจมีโอกาสเกิดอาการทางจิตในวัยผู้ใหญ่ได้ (สุภาวดี เจริญวานิช, 2560)

2. ด้านสติปัญญา พบว่า มีผลทำให้ผลการเรียนลดลงอย่างเห็นได้ชัด เนื่องจากนักเรียนขาดเรียน และเกิดความวิตกกังวลจนขาดสมาธิในการเรียน และในบางรายกลายเป็นเด็กสมาธิสั้นซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้โดยตรง โดยสอดคล้องกับ สุภาวดี เจริญวานิช (2560) ที่พบว่าพฤติกรรมรังแกกันในวัยรุ่นส่งผลให้มีอาการสมาธิสั้นและส่งผลต่อการเรียน อีกทั้งยังสอดคล้องกับ ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรกช ไชยวงศ์, (2558) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การกลั่นแกล้งในชั้นเรียน ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ เพราะถูกบั่นทอนแรงจูงใจในการเรียนรู้ ประกอบกับการไม่มีสมาธิในการเรียน รวมถึงการไม่กล้ามาเรียนด้วยเหตุเพราะเกิดความอับอายจากผลของการถูกกลั่นแกล้งทำให้ผลการเรียนต่ำลงอย่างต่อเนื่อง (อรอนงค์ เดชมณี อมรฤทัย ภูสนาม และชนพัฒน์ ช่วยครุฑ, 2563)

3. ด้านร่างกาย พบว่า ผลจากการกลั่นแกล้งกันเมื่อเข้าสู่ระดับที่รุนแรงขึ้น โดยเริ่มมีกตขี้ข่มเหงผู้ที่อ่อนแอกว่า มีการทำร้ายร่างกายสู่การทะเลาะวิวาท ทั้งการเตะ ต่อย ตบ ตี ซึ่งแน่นอนว่าผู้ถูกกลั่นแกล้งนั้นต้องได้รับบาดเจ็บทางด้านร่างกาย ได้แก่ การเกิดขีดข่วน รอยขีด บาดแผลลึกลงทำให้เกิดการเลือดตกยางออก ในบางกรณีอาจถึงขั้นต้องเข้ารักษาตัวในโรงพยาบาล ทั้งนี้ผลกระทบจากความรุนแรงยังส่งผลให้บุคคลรอบข้างได้รับผลกระทบไปด้วย เช่น เมื่อมีการตบตีกันในห้องเรียนเพื่อนที่อยู่ในห้องก็จะโดนลูกหลงไปด้วย รวมถึงเมื่อครูเข้ามาห้ามก็จะโดนลูกหลงไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ มัทธน กัญจนปกรณ์ (2558) ที่กล่าวไว้ว่า การกลั่นแกล้งโดยใช้ความรุนแรงที่อยู่ในรูปแบบของการทะเลาะวิวาทในบางครั้งทำให้เกิดการบาดเจ็บทางด้านร่างกาย ทั้งนี้ผลการศึกษาเบื้องต้นแตกต่างกับผลการศึกษาของ เขมิกา สุตนาวา วีระศักดิ์ ชลไชยะ และ จรียา ทะรักษา, (ม.ป.ป) และงานวิจัยของจิระพงศ์ เรืองกุล (2560) ที่พบว่า ผู้ที่ถูกกลั่นแกล้งจะมีอาการทางกายที่มีสาเหตุจาก ภาวะทางจิตใจ (Psychosomatic Symptom) ซึ่งเป็นผลกระทบด้านร่างกายในทางอ้อม เช่น ปวดศีรษะ ปวดท้อง มีปัญหา นอนไม่หลับ นอนน้อย นอกจากนั้นแล้วอาการดังกล่าวยังส่งผลกระทบต่อจิตใจจนมีปัญหาสุขภาพในระยะยาวที่เป็นผลมาจากการตอบสนองของร่างกายต่อภาวะเครียดเรื้อรัง โดยในงานวิจัยครั้งนี้พบเพียงว่าการกลั่นแกล้งกันของนักเรียนนำไปสู่การเกิดผลกระทบในมิติของร่างกาย ได้แก่ การเกิดขีดข่วน รอยขีด บาดแผลลึกลงทำให้เกิดการเลือดตกยางออกและไม่พบแน่ชัดว่าจะส่งผลกระทบต่อร่างกายในทางอ้อม

4. ด้านสังคม พบว่า การถูกการกลั่นแกล้งมีผลกระทบทางด้านสังคมต่อเหยื่อในมิติของการสร้างสัมพันธภาพด้านลบ โดยเหยื่อผู้ที่ถูกกลั่นแกล้งมักถูกเพื่อนในกลุ่มหรือในห้องกีดกันออกจากกลุ่ม โดยส่วนใหญ่ลักษณะของเหยื่อเป็นผู้ที่มีปัญหาทางด้านสติปัญญา เป็นเพศทางเลือก นำไปสู่การโดนบิบบให้อยู่คนเดียว ไม่มีใครคบหา จนทำให้เกิดปัญหาการเข้าสังคม ไม่กล้าพูดจากับใคร ถูกคนรอบข้างหรือคนในวงสังคมเกลียดชัง ในบางกรณีที่มีการกลั่นแกล้งกันหนักๆ เช่น การนำความลับของเพื่อนไปเผยแพร่ให้ผู้อื่นรับรู้ กรณีนี้จะส่งผลให้ผู้ถูกกลั่นแกล้งไม่มีจุดยืนทางสังคม เนื่องจากถูกตัดสินจากข้อมูลที่ผู้กลั่นแกล้งได้เผยแพร่ไป ผลกระทบเหล่านี้อาจจะส่งผลให้ผู้ถูกกลั่นแกล้งเติบโตไปเป็นผู้ใหญ่ที่มีปัญหาด้านความสัมพันธ์สังคม สอดคล้องกับงานของ ปองกมล สุรัตน์,

(2560) ที่พบว่า การเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นความลับที่น่าอัปยศของผู้อื่นส่งผลทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง ภาพลักษณ์เสียหาย ถูกคนรอบข้างเกลียดชัง ถูกดูถูกดูแคลน ดังกรณีของพราว ผู้มีอาชีพอิสระเป็นคอนโทรลเลอร์ออนไลน์ และถ่ายทอดไลฟ์สไตล์ส่วนตัว เป็นคนมีชื่อเสียงในโลกออนไลน์ ได้โพสต์เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของตนเองเกี่ยวกับการซื้อสินค้าแบรนด์หนึ่ง ทำให้คนหมั่นไส้ คิดว่าดูถูกคนอื่นที่เป็นคนธรรมดาไม่มีสิทธิพิเศษ อีกทั้งยังสอดคล้องกับธัญกร ตุดแก้ว และมาลี สบายยิ่ง (2560) ที่พบว่าผลกระทบภายในจิตใจส่งผลทางอ้อมทำให้สุขภาพจิตเสื่อมเสีย ร่างกายอ่อนแอ และนำไปสู่อาการเริ่มต้นของการเกิดภาวะซึมเศร้า ไม่อยากพบเจอหรือพูดคุยกับใคร กลายเป็นบุคคลที่ไม่สามารถเข้าร่วมสังคมกับบุคคลอื่นได้ และคิดอยากฆ่าตัวตาย อรอนงค์ เดชมณี, อมรฤทัย ภูสนาม และชนพัฒน์ ช่วยครุฑ (2563)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

การศึกษาครั้งนี้ชี้ชัดให้เห็นถึงผลกระทบของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนในจังหวัดปัตตานีในมิติต่าง ๆ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงโรงเรียน หรือครูผู้สอน สามารถนำผลการศึกษาไปประกอบการออกแบบแนวทางในการรับมือพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนในระดับนโยบายต่อไป

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ผลการศึกษานี้ทราบถึงผลกระทบจากพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียนในจังหวัดปัตตานี ดังนั้น การศึกษาครั้งต่อไปควรมุ่งนำผลการศึกษาไปพัฒนาเป็นแนวทางในการรับมือและป้องกันพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของนักเรียน รวมถึงการนำผลการศึกษาดังกล่าวไปทดลองใช้ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรกช ไชยวงศ์. (2559) *การกลั่นแกล้งในชั้นเรียน ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ (The Effects of Bullying in the Classroom towards learning)*. สืบค้นเมื่อ 5 กันยายน 2563. จาก <https://cutt.ly/ngkSIUp>
- เกษตรชัย และหิม. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการรังแกของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลา. วารสารศรีนครินทร์วิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 6(12), 15-16.
- เขมิกา เขเมษกนก, สุธนาวา วีระศักดิ์, ชลไชยะ และจริยา ทะรักษา. (ม.ป.ป.). *การรังแกในเด็กและวัยรุ่น*. สืบค้นเมื่อ 19 ตุลาคม 2563 จาก <https://cutt.ly/ygMGmUC>
- จิระพงศ์ เรืองกุล. (2560). *การกลั่นแกล้งรังแกกันในที่ทำงาน: พฤติกรรม ที่มาและผลกระทบและการป้องกัน*. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาโรฮ์เตอร์น, 11(2), 14

ธัญยกร ตุดแก้ว, และมาลี สบายยิ่ง. (2560). รูปแบบ ผลกระทบ และวิธีการจัดการเมื่อถูกรังแกบนโลกไซเบอร์ ของนักศึกษาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคใต้ของประเทศไทย. วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, 9(2), 227-228

แนวคิดผลกระทบ. (ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อ 12 กันยายน 2563. จาก

http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/54930534/chapter2.pdf

ปองกมล สุรัตน์. (2560). สาเหตุและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการรังแกผ่านโลกไซเบอร์:กรณีศึกษาเยาวชนไทยผู้ถูกรังแก CAUSES AND EFFECTS RELATED WITH CYBER BULLYING: A CASE STUDY OF CYBERVICTIM THAI YOUTHS. วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ, 264.

พรพรรณ ทองทะนงศักดิ์. (2560). การศึกษาพฤติกรรมการถูกรังแกของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนเขตหนองแขม สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. วารสารบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์.

พวงชมพู ประเสริฐ. (2563). บุลลี่ ไม่ใช่เรื่องเด็ก ๆ ความรุนแรงที่รอวันปะทุ. สืบค้นเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2563 จาก <https://cutt.ly/rgMBU96>

มหัทธน กัญจนปกรณ. (2558). ประสบการณ์การรังแกในเด็กมัธยมศึกษาที่มีภาวะอ้วน. (ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหิดล

มูลนิธิยุวพัฒน์. (2562). การกลั่นแกล้ง (Bullying) ความรุนแรงในสังคม. สืบค้นเมื่อ 5 กันยายน 2563 จาก <https://bit.ly/2VpD697>

ฤทัยชนนี สิทธิชัย. (2560). พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของวัยรุ่น Cyberbullying Behavior among Adolescents (พิมพ์ครั้งที่ 1). ปัตตานี : ชานเมืองการพิมพ์ ตำบลคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

สุภาวดี เจริญวานิช. (2560). การรังแกกันผ่านพื้นที่ไซเบอร์ : ผลกระทบและการป้องกันในวัยรุ่น. วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 5(24), 642-643

อรอนงค์ เดชมณี, อมรฤทัย ภูสนาม, และชนพัฒน์ ช่วยครุฑ. (2563). รูปแบบ ผลกระทบและวิธีการจัดการกลั่นแกล้งทางโลกออนไลน์. The 7th NEU National Conference 2020 (NEUNC 2020), มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.